

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend deel

Versijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 300 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Beheer en Redactie : Mr René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen.

DE INTERNATIONALE MISDAAD

Uit den onweerstaanbaren eisch en de onafwendbare noodwendigheid van een dadelijke en doelmatige vervolging en bestraffing van de duizenden Duitsche oorlogsmisdadigers, is een nieuw juridisch begrip gesproten, dat een belangrijken rol zal spelen in het strafrecht van de toekomst : het begrip van het internationaal misdrijf, gekenmerkt door de opzettelijke overtreding van internationale verplichtingen.

Dit begrip is voor het eerst in volle licht verschenen en toegepast geworden in de berechting der één-en-twintig « ringleaders », de aanvoersers van het nazi-komplot, voor het Internationaal Militair Gerechtshof van Nurenberg. Het werd geschapen door de overeenkomst op 8 Augustus 1945 geteekend door de Regeeringen van de Vereenigde Staten, Groot-Brittannië, Frankrijk en Soviët Rusland, — waardoor de Internationale Rechtbank ingericht werd ter berechting van de voornaamste oorlogsmisdadigers der Spil-mogendheden.

Artikel zes van de inrichtings-oorkonde bepaalt als volgt de bevoegdheid van die rechtbank :

« Het gerechtshof is bevoegd voor de berechting van degenen die, in het algemeen belang van de Europeesche Spil-mogendheden, hetzij als leden van organisaties, een der volgende misdaden hebben gepleegd :

a) misdaden tegen den vrede : het plannen, voorbereiden, beginnen of voeren van een aanvalsoorlog in overtreding van internationale verdragen, overeenkomsten of verzekeringen, het deelnemen aan een gemeenschappelijk plan

of aan een komplot voor de verwezenlijking van dergelijken oorlog;

b) oorlogsmisdaden : overtredingen van de wetten en gebruiken in den oorlog; hierin is begrepen moord, mishandeling of wegvoering van burgerlijke bevolking tot gedwongen arbeid, moord of mishandeling van krijgsgevangenen, dooden van gijzelaars, plundering van openbaren of privaten eigendom, kwaadwillige vernieling van steden of dorpen, vernieling zonder militaire noodwendigheid;

c) misdaden tegen de menselijkheid : moord, uitroeiing, ontvoering tot slavernij, en andere onmenselijke wreede daden tegen burgerlijke bevolkingen, vóór of tijdens den oorlog; vervolging wegens politieke, racistische of godsdienstige redenen, in uitvoering van of in betrekking met een misdaad waarvoor het Hof bevoegdheid bezit.

« Leiders, inrichters, uitlokkers en medeplichtigen bij het vormen of het uitvoeren van een plan of komplot voor het plegen van een der opgesomde misdaden zijn aansprakelijk voor alle daden gepleegd door gelijk welke personen in uitvoering van dergelijk plan. »

Sedert vele jaren bestond een vraagstuk van internationale misdadigers, — wier misdaden gepleegd werden door samenwerking van uitverseiden soms ver-afgelegene landen. De boosdoeners hebben gebruik gemaakt van de reusachtig-snelle vervoermiddelen van personen, goederen en mededeelingen, lang voor het gerecht en voor de politie. Traag en schoorvoetend heeft de wetgeving en de rechterlijke

organisatie rekening gehouden met de moderne uitvindingen der verbindingstechniek. Stap voor stap moesten uitzonderlijke begrippen van extra-territoriale bevoegdheid in het strafrecht worden ingevoerd.

In de jongste tijden, gedurende de periode tussehen de beide wereldoorlogen, zijn eenige internationale overeenkomsten tot stand gebracht om deze internationale misdadigers op doeltreffende wijze te kunnen vervolgen; ter beteugeling van zeeroof, van blanke slavernij, van onzedelijke publicaties, van verkoop en verspreiding van verdoovingsmiddelen, van valschmunterij, en van daden van terrorisme.

In al deze gevallen werd echter internationale samenwerking verwezenlijkt, zonder aan het begrip van de misdaad te raken. Het omvat nog steeds daden van een individu of van groepen of benden, waardoor private of openbare belangen benadeeld worden, die de bescherming van nationale rechtsregelen genieten. Het mag wel waar zijn, dat deze belangen aanschouwd worden als verder reikend dan die van de enkele slachtoffers.

Trouwens, de strafrechtelijke sanctie, in tegenstelling met de burgerrechtelijke, is essentiël gegrond op het beginsel dat de gemeenschap door de misdaad wordt geschaad en bedreigd.

De zooëven genoemde internationale verdragen kwamen tot stand omdat de misdaden in kwestie als bijzonder gevaarlijk werden aanschouwd. Om de extra-territoriale bevoegdheid te wettigen werd veelal beroep gedaan op het begrip van *crimen juris gentium*, de misdaad die de beschaafde wereld bedreigt.

Het nieuw begrip van de internationale oorlogsmisdaad verschilt teenemaal van de vroegere opvattingen. Het gaat hier waarlijk over misdaden die de internationaal gevestigde levens-geboden overtreden en waardoor het bestaan van een internationale ordening zelve in gevaar gebracht wordt.

Dit nieuw begrip, werd voor het eerst duidelijk geformuleerd door Raadsheer Robert Jackson, van het Hooge Hof der Vereenigde Staten, in het verslag van 7 Juni 1945 aan President Truman, nadat hij door dezen was aangesteld geworden als bijzonder commissaris voor de vervolging der oorlogsmisdadigers.

In werkelijkheid was deze opvatting reeds sedert lang in de lucht. Francisco de Vitoria, in zijn werk over het oorlogsrecht, verschenen in 1532, en Hugo Grotius, in zijn « De Jure

Belli ac Pacis » hadden reeds bevestigd, dat de oorlog niet alle misdaden wettigt. De Duitse schrijver Johann J. Moser schreef in de achttiende eeuw, dat « vijandige strijders die gehandeld hebben in strijd met de internationale wet indien zij in handen van hun tegenstrevers vallen, niet moeten worden behandeld als krijgsgevangenen, maar wel als roovers of moordenaars. » (*Grundriss des Völkerrechtes in Kriegszeiten*, § 18).

In den loop der negentiende eeuw, heeft men den drang gevoeld om den oorlog af te schaffen en, zoolang zulks onmogelijk bleek, zijn wreede gevolgen ten minste te beperken tot de noodwendige militaire verrichtingen. Dit heeft geleid tot de algemeene erkenning en bescherming van het internationale roode-kruis in 1864; verder tot overeenkomsten, waardoor beschaafde naties grenzen van humaniteit aanvaardden bij het oorlogvoeren, en zich ertoe verplichten regelen van humaniteit aan hun legers op te leggen. Zoo ontstonden de verdragen van den Haag (18 October 1907) op de oorlogsverklaring; van Geneva (27 Juli 1929) op de behandeling van krijgsgevangenen en zieken; van Londen (1930 en 1936) op den onderzeeschen oorlog. Zooals het uitdrukkelijk bevestigd wordt in de overeenkomst van Londen, van 1930, bekrachtigen deze overeenkomsten bepalingen die reeds als algemeen erkende bevelen van internationaal recht gelden. Met andere woorden bestaan er zekere algemeene regelen die door alle beschaafde volkeren worden aanvaard, en, zelfs in oorlogstijd, gehandhaafd moeten blijven.

Een groot aantal dergelijke regelen vindt men in de verscheiden handboeken van legers, zooals het Duitse *Kriegsbrauch im Landkrieg*, het Britsche *Manuel of Military Law* en de *U. S. Army, Rules of Law Warfare*.

Daarop steunden de overwinnende Gealliëerden toen zij, bij het einde van den eersten wereldoorlog Keizer Willem II en zijn handlangers in beschuldiging stelden. In de ongelukkiglijk onbeendig en on-juridisch opgestelde Artikels 227 en 228 van het Traktaat van Versailles werd Willem van Hohenzollern, voormalige Keizer, ten laste gelegd: « een aanslag tegen de internationale zedelijkheid en tegen de heiligheid der traktaten. » De rechtbank die hem zou berechten moest zich laten leiden door « de hoogste motieven van internationale politiek, ten einde de plechtige verplichtingen van internationale overeenkomsten

te bekrachtigen.» De handlangers van den Keizer — heet het in Artikel 228 — zullen zich te verantwoorden hebben wegens daden, die in strijd zijn met de wetten en gebruiken van den oorlog.»

Men weet hoe de Gealliëerden, door hun laksheid en oneenigheden, deerlijk mislukten in hun poging om de oorlogsmisdadigers voor een internationale rechtbank te doen verschijnen. Ten langen laatste, werden 890 Duitschers door hen aangeklaagd voor de Duitse militaire rechtbank van Leipzig, en een dozijn ervan werden door deze rechtbank gevonnisd. Zes werden veroordeeld!

En nochtans werd, zelfs door de Leipzigsche rechtbank het voortbestaan bevestigd van ook in oorlogstijd niet te overtreden bepalingen van humaniteit, die als internationale imperatieven gelden.

Op onbetwistbare wijze kwam deze opvatting te voorschijn bij de veroordeeling van Luitenant Ludwig Dithmar en John Boldt, die als kommandant van een onderzeeër een Britsch hospitaalschip hadden in den grond geboord en gevuurd hadden op de verwonde Britsche zeelieden, wanneer deze reeds in een reddingsboot hun leven trachtten te redden. (Zaak van de *Llandoverly Castle*). Internationale regelen, zegde de Leipzigsche rechtbank, zijn wel is waar soms onvast en onzeker, in dit geval echter is de regel van internationaal recht eenvoudig en universeel erkend, zoodat er geen twijfel kon bestaan, dat wat de beschuldigten deden, misdadig was.

Sedert den eersten wereld-oorlog, heeft de gedachte van internationale regelen, die niet alleen de Staten, maar ook de personen binden, welke hun ambt of hun machtspositie weze, voortdurend veld gewonnen.

Reeds in 1920 ontwierp een officiële commissie Rechtsgeleerden te 's Gravenhage een plan van internationaal gerechtshof voor strafzaken, op voorstel van den Belgischen Minister Baron Descamps, Voorzitter van de commissie. Deze loffelijke poging struikelde op het verzet van een aantal afgevaardigden, voornamelijk die der Vereenigde Staten, die niet geloofden aan het bestaan van positieve internationale rechtsregelen. Verblind door het axioma « nulum crimen, nulla poena sine lege », beweerden zij dat geen rechtbank van dien aard straffen kon uitspreken, zoolang er geen internationaal strafcodex bestond, door alle soevereine naties zonder voorbehoud goedgekeurd.

Ditmaal, hebben de meest traditioneel-gezinde juristen dergelijke utopistisch-irreële opvattingen prijsgegeven.

In zijn boven aangehaald verslag aan President Truman, beriep M. Jackson zich op het Kellogg-Briand Pact, waardoor de aanvalsoorlog op zich zelve tot een misdaad werd uitgeroepen, — op het Protocol van Geneva, van 1924, en op het besluit van den Volkerenbond (Achtste Algemeene Vergadering, 1927), waarin door acht-en-veertig naties, met inbegrip van Duitschland, de aanvalsoorlog « een internationale misdaad » wordt genoemd.

Na vele besprekingen, werd het oude axioma, dat het internationaal recht slechts voor Staten geldt, en aan personen individueel of in groep geen bevel noch verbod kan geven, over boord geworpen.

Tegenover de nooit voordien gekende brutaliteit der gruweldaden beraamd en uitgevoerd door Hitler-Duitschland, werd de wereld ten slotte gedwongen een grondbeginsel te aanvaarden, waarvan de vroegere verwezenlijking wellicht het leven van millioenen onschuldige slachtoffers had kunnen redden.

De schepping en toepassing van het begrip der « internationale oorlogsmisdaad » is een vooruitgang van belang. Dat beteekent niet, dat alles in de oprichtingsoorkonde van de internationale militaire rechtbank zonder voorbehoud moet geprezen worden. Dat zij slechts samengesteld is uit vertegenwoordigers van vier groote mogendheden is alvast een bepaling, die zal moeten vervallen wanneer een toekomstige blijvende internationale rechtbank zal worden geschapen. Verscheiden hoogstaande bevoegde geleerden, zooals Sheldon Glueck en andere hebben gevraagd dat alle Verbonden Natiën en ook de neutralen medezeggenschap zouden hebben. Als lid van de *Internationale Lawyers' Committee for the Punishment of War Criminals* heeft schrijver van dit artikel zich bij dit voorstel aangesloten en zelfs voorgesteld de mogelijkheid te voorzien om rechters van Duitse nationaliteit te benoemen. Men zal tot daar moeten komen. Het gerechtshof van Nurenberg is slechts een eerste stadium. Rome werd niet op één dag gebouwd!

Naast het begrip van de « internationale misdaad » heeft deze oorlogswetgeving verscheiden vroeger betwiste vraagstukken pragmatisch opgelost: de extra-territoriale strafrechterlijke bevoegdheid tegenover misdadigers van internationalen aard, de strafrechterlijke vervolging

van Staatshoofden en diplomatische ambtenaren, de grenzen van de toerekenbaarheid wegens bevelen van wettelijke overheden, en de mogelijkheid van schuldigverklaring van georganiseerde groepen, zooals de *Gestapo*, de *Schutzstaffeln*, de *Sturmabteilungen* en den *Sicherheitsdienst*. Wij zullen deze vraagstukken en hun oplossing door het nieuwe gerechtshof in afzonderlijke artikels belichten.

Heden wilden wij slechts de aandacht vesti-

gen op het voornaamste nieuwe begrip: de internationale misdaad, bestaande in de opzettelijke misdaad, die in strijd is met wetten en gebruiken van het internationaal recht, welke door alle beschaafde naties als in alle omstandigheden geldend worden erkend.

Dit is wellicht een der belangrijkste overwinningen in den voorbije oorlog.

Prof. NICO GUNZBURG,
Advocaat.

RECHTSPRAAK

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 8 Augustus 1946.

Voorzitter: M. Louveaux.

Raadsheer Verslaggever: M. Simon.

Advokaat Generaal: M. Janssens de Bisthoven.

I. GEBRUIK DER TALEN IN GERECHTSZAKEN. — TWEETALIGHEID PROCES-VERBAAL DER ZITTING. — DEKKING DER NIETIGHEID.

II. VOORAF TE WIJZEN GESCHIL. — NATIONALITEIT. — GEEN INROEPING VAN STAAT.

III. RECHT VAN VERDEDIGING. — NIEUWE STUKKEN BIJ DEN BUNDEL ZONDER KENNISGEVING AAN VERDEDIGER. — DEKKING DER NIETIGHEID.

IV. VERMELDING ADVIES VAN HET O. M.

I. *De nietigheid welke voortspruit uit het gebruik van de Fransche en de Nederlandsche taal in het proces-verbaal der zitting is gedekt door het vonnis waardoor een betichte tegensprekelijk wordt veroordeeld.*

II. *Wanneer een betichte als verweermiddel opwerpt dat hij een andere dan de Belgische nationaliteit heeft en het krijgsgerecht over dit middel beslist, vormt zulks niet noodzakelijk een vooraf te wijzen geschil. Zulks zou slechts het geval zijn wanneer door den betichte de inroeping van staat zou geschieden.*

III. *De rechten van de verdediging worden niet geschonden wanneer nieuwe stukken bij den bundel gevoegd werden zonder dat deze ter beschikking gesteld werden van den raadsman, wanneer vóór de behandeling der zaak in hooger beroep de gansche bundel met inbegrip van de bijgevoegde stukken, tijdig en regelmatig ter beschikking van de verdediging werd gesteld.*

IV. *Er wordt niet vereischt dat de rechterlijke beslissing zou vermelden of deze beslissing werd genomen overeenkomstig of in strijd met de vordering van het Openbaar Ministerie. De vermelding dat het Openbaar Ministerie in zijn vordering werd gehoord voldoet aan de vereichten der wet.*

CLEMEUR Heinrich t/ O. M.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Simon in zijn verslag en op de conclusie van den Heer R. Janssens de Bisthoven, Advocaat Generaal;

Gelet op het bestreden arrest gewezen op 17 Mei

1946 door het Militair Gerechtshof zetelende te Gent;

Over het eerste middel tot verbreking: schending van de Wet van 15 Juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtelijke zaken doordat de griffier van den Krijgsraad in het opstellen van het proces-verbaal der zitting gedeeltelijk de fransche en gedeeltelijk de vlaamsche taal heeft gebruikt;

Overwegende dat de beweerde onregelmatigheid slechts in het proces-verbaal der zitting van 13 November 1945 voorkomt;

Overwegende dat de nietigheid die daaruit zou kunnen voortvloeien gedekt is door het op tegenspraak door den Krijgsraad gewezen vonnis bij hetwelk aanlegger den 27 November 1945 veroordeeld werd (art. 40 der Wet van 15 Juni 1935);

Dat het middel dienvolgens niet ontvankelijk is;

Over het tweede middel tot verbreking: schending van art. 326, 327 van het Burgerlijk Wetboek, doordat het Militair Gerechtshof beslist heeft over de nationaliteit en den burgerstand van aanlegger, alhoewel deze prejudicieele geschilpunten zijn:

Overwegende dat aanlegger vervolgd wegens verraad om Belg en militair zijnde de artikelen 113 en 117 van het Wetboek van strafrecht te hebben overtreden, vóór den Krijgsraad en vóór het Militair Gerechtshof als verweermiddel heeft aangevoerd dat hij van Duitse nationaliteit was;

Overwegende dat het Militair Gerechtshof inacht nemende de verschillende elementen die de nationaliteit bepalen o.m. de afstamming van aanlegger het aangevoerd verweermiddel ongegrond heeft verklaard;

Dat de incidenteel opgeworpen vraag waarover het Militair Gerechtshof uitspraak heeft gedaan geen inroeping van staat is en dat aanlegger niet vervolgd is wegens een misdrijf van verduistering van staat;

Dat art. 326 en 327 van het Burgerlijk Wetboek niet van toepassing zijn en dat derhalve de rechter over den grond art. 15 van de Wet van 17 April 1878 juist heeft toegepast;

Over het derde middel tot verbreking: schending van het recht van verdediging doordat tijdens de behandeling der zaak vóór den Krijgsraad:

1° nieuwe stukken van onderzoek bij den bundel

werden gevoegd zonder voorafgaandelijk gedurende drie dagen ter beschikking van den beklaagde en van diens raadsman neergelegd te zijn geweest;

2° bescheiden betreffende aanlegger's nationaliteit buiten diens weten bij het dossier werden gevoegd :

Overwegende dat, verondersteld dat de ingeroepen onregelmatigheid bewezen zij, de nietigheid van het beklaagd arrest daaruit niet zou kunnen volgen daar, blijkens de rechtspleging, vooraleer de zaak in hoogerberoep behandeld is geweest, al de in den bundel berustende stukken zonder eenige uitzondering aan beklaagde medegedeeld werden zoodat in deze fase van de proceduur aanlegger's recht tot verdediging volkomen geëerbiedigd is geweest;

Dat aldus het Militair Gerechtshof de nietigheid waardoor de proceduur in eersten aanleg en het vonnis in eersten aanleg gewezen zijn aangetast niet heeft overgenomen, dat dienvolgens het middel ongegrond is;

Over het vierde middel : schending van artikel 97 der Grondwet door ontoereikende motiveering :

Overwegende dat het Militair Gerechtshof vaststelt dat aanlegger de achterkleinzoon is van Pieter Jozef Kremer die zich met Peter Jozef Clemeur vereenzelvigd, geboren te Magnée, arrondissement Luik, den 26 November 1815, en die, overeenkomstig de bepaling van art. 8 der nationaliteitswet van 24 Augustus 1815, van Belgische nationaliteit was;

Dat het militair Gerechtshof verder vaststelt dat Peter Jozef Clemeur en zijn afstammelingen de Belgische nationaliteit nooit hebben verloren;

Dat alzoo het bestreden arrest op voldoende wijze de conclusies heeft beantwoord waarbij aanlegger ontkennde dat er eenzelvigheid bestond tusschen zijn achtergrootvader Peter Kremer en Peter Joseph Clemeur en bovendien de geldigheid, echtheid en oorsprong betwistte van de door het Openbaar Ministerie ingebrachte stukken, zonder evenwel te bepalen op welke gronden zijn betwisting steunde :

Over het vijfde middel tot verbreking : schending der wet doordat het arrest niet vermeldt of het gewezen is overeenkomstig of in strijd met de vordering van het Openbaar Ministerie :

Overwegende dat het arrest vermeldt dat het Openbaar Ministerie in zijn vordering is gehoord geweest; dat die vermelding voldoet aan den vereischten der wet;

Overwegende dat aanlegger onder de hoofding : « Ten gronde » verscheidene middelen aanvoert die allen uitsluitend op feitelijke beschouwingen berusten welke aan het toezicht van het Hof van Verbreking ontsnappen;

Dat die middelen niet ontvankelijk zijn;

Om die redenen :

En zonder acht te slaan op de aanvullende memorie, in de Fransche taal opgesteld en neergelegd ter griffie den 3 Juni 1946 tot ondersteuning van de voorziening ingesteld den 17 Mei 1946;

Verwerpt de voorziening;

Verwijst aanlegger in de kosten.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 8 Augustus 1946.

Voorzitter : M. Louveaux.

Raadsheer Verslaggever : M. Simon.

Advocaat-Generaal : Mr Janssens de Bisthoven.

STRAFRECHTSPLEGING. — AFWEZIGHEID VAN EEN RECHTER BIJ HET ONDERZOEK TER ZITTING. — NIETIGHEID.

Wanneer het blijkt uit de vermeldingen van het zittingsblad dat een der rechters niet aanwezig geweest is bij de daden van onderzoek, welke ter zitting verricht zijn geworden, is de beslissing nietig en dient ze verbroken.

Lowette t/ O. M.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer Simon in zijn verslag en op de conclusie van den Heer R. Janssens de Bisthoven, Advocaat Generaal;

Gelet op het bestreden arrest, gewezen den 22 Mei 1946 door het Militair Gerechtshof zetelende te Luik;

Aangaande de publieke vordering :

Over het middel, ambtshalve opgeworpen : schending van artikel 7 der wet van 20 April 1810 :

Overwegende dat uit de vermeldingen van het vonnis van veroordeeling op tegenspraak gewezen den 16 Januari 1946 door den Krijgsraad te Tongeren, blijkt dat die uitspraak gewezen werd door een Krijgsraad waarvan een der leden (rechter Stas) volgens de vermeldingen van het zittingsblad, niet aanwezig is geweest bij de daden van onderzoek welke dien dag in openbare terechtzitting verricht zijn geweest, dat aldus de in het middel aangehaalde wetsbepaling, dewelke van toepassing is op alle gerechtelijke uitspraken geschorren is geweest en dat het vonnis dienvolgens nietig is;

Overwegende dat het bestreden arrest dit nietig vonnis zonder meer heeft bevestigd en aldus de nietigheid er van heeft overgenomen;

Aangaande de burgerlijke vordering :

Overwegende dat de nietigheid van de beslissing over de publieke vordering de nietigheid van de beslissing over de vordering van de burgerlijke partij meesleept;

Om die redenen :

Zonder acht te slaan op de door aanlegger voorgestelde middelen;

Verbreekt het bestreden arrest;

Beveelt dat onderhavig arrest zal overgeschreven worden op de registers van het Militair Gerechtshof zetelende te Luik en dat melding er van zal gemaakt worden op den kant van de vernietigde beslissing;

Verwijst de zaak naar het Militair Gerechtshof anders samengesteld;

Laat de kosten ten laste van den Staat.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 5 September 1946.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Simon.

Eerste Advokaat Generaal : Mr Hayoit de Termicourt.

MOTIVEERING VAN VONNISSEN EN ARRESTEN.**— BEANTWOORDING VAN BESLUITEN.**

Beantwoordt aan de vereischten eener behoorlijke motiveering het arrest dat beslist dat het zonder belang blijkt na te gaan of de feiten der ten lastelegging onder toepassing van art. 118bis van het Strafwetboek, 1ste deel, al of niet vallen, wanneer duidelijk wordt bewezen dat de betichte door zijn gedragingen de plannen en de politiek van den vijand in de hand heeft gewerkt.

Het feit dat een politieke beweging tijdens de bezetting door de bezettende overheid werd verboden belet niet dat degenen die aan deze beweging deelachtig zijn geweest de plannen van den vijand hebben kunnen in de hand werken.

Bellefroid, Van Rompaey en Strijckers t/ O. M.

Het Hof,

Gehoord het door Raadsheer gedaan verslagen de conclusie van den Heer R. Hayoit de Termicourt, Eersten Advocaat Generaal;

Gelet op het bestreden arrest op 17 Mei 1946 gewezen door het Militair Gerechtshof;

I. Aangaande de beslissing over de publieke vordering :

A. met betrekking tot de voorziening ingesteld door Strijckers Jozef :

Over het eerste middel tot verbereking : schending van artikel 97 der Grondwet door ontoereikende beantwoording van aanleggers conclusies :

Overwegende dat vóór het Militair Gerechtshof de aanlegger bij conclusie staande gehouden had dat hij aan het vervormen door den vijand van wettelijke instellingen of inrichtingen niet deelachtig was geweest;

Overwegende dat het bestreden arrest beslist dat het zonder belang blijkt na te gaan of de feiten der telastlegging onder toepassing van artikel 118bis van het Strafwetboek, eerste deel kunnen vallen, dewijl duidelijk voorkomt dat de aanlegger door zijn gedragingen 's vijands politiek of plannen in de hand heeft gewerkt (art. 118bis, tweede deel);

Dat de rechter aldus ondubbelzinnig de ongegrondheid van aanlegger's verweermiddel heeft vastgesteld en de conclusie beantwoord;

Overwegende dat de aanlegger ook aanvoert dat het arrest geen bescheid geeft op het middel hieruit afgeleid dat daar waar de vijand een politieke groepeerings verbiedt en haar alle activiteit ontzegt, niet kan aangenomen dat door de « Nationaal Socialistische Beweging Vlaanderen » de plannen van den vijand in de hand zouden zijn gewerkt;

Overwegende dat het arrest hierop wijst dat uit het verbod van den vijand niet kan afgeleid worden dat de gepleegde feiten van al strafbaar karakter ontbloot zijn, daar de ontbinding door den vijand van de « Nationaal Socialistische Beweging Vlaan-

deren » te wijten was aan de geschillen die ontstonden tusschen den tweeden en derden betichte;

Dat het arrest aldus op gepaste wijze de conclusie heeft beantwoord en dienvolgens het middel feitelijkten grondslag mist;

Over het tweede middel tot verbreking : schending van artikel 6 der Grondwet, doordat personen en groepeerings welke een volstrekt gelijkaardige politiek hebben voorgestaan als diegene welke de N.S.B.V. zich voorstelde na te streven niet het voorwerp van eenig strafrechterlijke vervolging hebben uitgemaakt;

Overwegende dat het middel berust op feitelijke bestanddeelen die noch uit het arrest, noch uit eenig ander stuk der rechtspleging waarmede het Hof rekening mag houden, blijken;

Dat het dus in feite niet opgaat;

B. Met betrekking tot de voorzieningen van de drie aanleggers :

Overwegende dat de substantieele of op straf van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen werden nageleefd en dat de uitgesproken veroordeelingen overeenkomstig de wet zijn;

II. Aangaande de beslissing over de burgerlijke vorderingen;

Overwegende dat aanleggers geen enkel bijzonder middel tot verbreking voorstellen en dat het Hof er geen ambtshalve opwerpt;

Om die redenen :

Verwerpt de voorzieningen;

Veroordeelt aanleggers ieder tot een derde der kosten.

HOF VAN VERBREKING

2e Kamer. — 5 September 1946.

Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. de Clippele.

Eerste Advokaat-Generaal : Mr Hayoit de Termicourt.

VOORZIENING IN VERBREKING. — BESLISSING KRIJGSRAAD. — TRANSACTIE.

Kunnen alleen het voorwerp uitmaken van een voorziening in verbreking vanwege de partijen, die beslissingen van de krijgswaarden bij dewelke deze rechtscolleges een beklagde veroordeelen tot sancties voorgesteld door het Openbaar Ministerie krachtens art. 1 van de besluitwet van 10 November 1945.

Een beslissing waardoor de Krijgsraad de voorstellen van het Openbaar Ministerie niet aanvaardt is niet vatbaar voor verbreking.

Mets Petrus t/ O. M.

Het Hof,

Gehoord Raadsheer de Clippele in zijn verslag en op de conclusie van den Heer R. Hayoit de Termicourt, Eersten Advocaat Generaal;

Gelet op het bestreden vonnis op 14 Juni 1946 door den Krijgsraad te Mechelen gewezen;

Over de ontvankelijkheid van de voorziening :

Overwegende dat uit de besluit-wetten van 8 Juni 1940, 19 October 1944 art. 1 en 10 November 1945 art. 1 al. 7 volgt dat, gedurende den oorlogstijd,

alleen het voorwerp kunnen uitmaken van een voorziening in verbreking van wege de partijen, die beslissingen van de Krijgsraden bij dewelke deze rechtscollages een beklagde veroordeelen tot sancties voorgesteld door het Openbaar Ministerie krachtens art. 1 van het besluit-wet van 10 November 1945;

Dat deze definitieve en in laatste aanleg gegeven uitspraken door de partijen kunnen bestreden worden door een voorziening in verbreking wegens machtsoverschrijding;

Overwegende dat de betwiste uitspraak een vonnis is bij hetwelk de Krijgsraad zegt dat de voorstellen van het Openbaar Ministerie niet dienen aanvaard;

Dat daaruit volgt dat het voor een voorziening in verbreking niet vatbaar is;

Om die redenen :

Verwerpt de voorziening;

Verwijst aanlegger in de kosten.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer. — 13 Juli 1946.

Voorzitter : M. Eyben.

Raadsheeren : MM. Delvaux en Suetens.

O.M. : M. Cerckel.

Pl. : Mrs C. De Baeck, P. De Schrijver, R. Thiry, L. Lobert.

I. ONEIGENLIJK MISDRIJF. — SCHADEVERGOEDING. — BASIS VAN BEREKENING. — VERANDERING VAN BEROEP TIJDENS DE BEZETTING. — GEEN BEPALENDE INVLOED.

II. SCHADEVERGOEDING. — INVLOED ECONOMISCHE OMSTANDIGHEDEN. — VERHOOGING DER VERGOEDING.

I. *Wanneer het slachtoffer van een ongeval tijdens de bezetting werkzaamheden uitoefende die minder rendeerend waren dan diegene welke hij uitoefende vóór den oorlog, kan zulks geen aanleiding zijn om als basis voor de berekening der eventuele schadevergoeding den vóóroorlogschen toestand in aanmerking te nemen. Niets laat inderdaad toe met zekerheid te voorzien dat het slachtoffer na den oorlog zijn vroegere maatschappelijke positie zou hebben terug gevonden.*

II. *Het slachtoffer van een ongeval of zijn rechthebbenden kunnen rechtmatig doen gelden dat de oorlogsomstandigheden in het land op economisch gebied een dusdanige verwarring hebben doen ontstaan dat de stijging in de prijzen niet kan miskend worden. Deze toestand werd reeds officieel vastgesteld door het besluit waardoor wedden en loonen verhoogd werden.*

De vaststelling der schadevergoeding dient met dezen toestand rekening te houden en een verhooging der vergoeding met 60 % is billijk.

De Vries t/ Belgische Maatschappij van algemeene Verzekeringen, Daems, Schroyen, Hermans.

Herzien het regelmatig voorgebracht tusschen-arrest, gewezen door dit Hof op 11 December 1943; Gezien de geregistreerde processen-verbaal der rechtstreeksche en onrechtstreeksche getuigenverhooren, in datum 24 April 1944;

Gezien het tusschenberoep van de Weduwe Jos Franck Hermans;

Overwegende dat het blijkt uit de vaststellingen ter plaats door de Rijkswacht, onmiddellijk na het ongeval gedaan, uit de verklaringen dan afgelegd door de getuigen, als ook uit de uitleggingen in den loop der getuigenverhooren;

1° dat het ongeval op 10 Januari 1941 rond 17.30 uur gebeurde, als wanneer het nog niet donker was, maar duister begon te worden;

2° dat de botsing plaats greep in den aanvang van een bocht, op een plaats waar de zichtbaarheid goed was, daar al de boomen die het zicht hadden kunnen belemmeren er waren geveld geweest;

3° dat de steenweg er 8 m. breed is;

4° dat de botsing gebeurde tusschen een vrachtwagen geleid door De Vries en den Tractor met aanhangwagen gevoerd door Daems, als wanneer deze laatste reeds stilstond zonder dat met zekerheid kon uitgemaakt worden of die stilstand was veroorzaakt door een defekt aan het gazogènestelsel of om reden dat Daems een zijweg wilde inrijden;

5° dat door de aanrijding de tractor van Daems, alhoewel hij, met zijn aanhangwagen een zuivere tara van 6 ton had, 13 meter vooruit werd geduwd en is blijven staan, in een lichte schuinsche positie, het rechter voorwiel van den tractor op 0,50 m. en het rechter achterwiel van den aanhangwagen op 1 meter van het verhoogde voetpad; dat het rijtuig van De Vries zich integendeel op 2,10 meter van dit voetpad bevond;

6° dat indien De Vries, het gele « Stop » licht van Daems niet heeft gezien, hetzij omdat deze niet heeft geremd, hetzij omdat het stelsel niet normaal werkte, hij nochtans had kunnen bemerken, dat hij den wagen, die vóór hem reed, naderde, daar Lijsen, die neven hem zat, tijdens het getuigenverhoor heeft verklaard « wij haalden den auto van Daems in »;

Overwegende dat uit deze vaststellingen mag besloten worden :

1° dat Daems in tegenstrijd, met de voorschriften van art. 58, is blijven stil staan zonder genoegzaam rekening te houden met noodwendigheden van het verkeer; dat dit inderdaad moet afgeleid worden uit de plaats der baan waarop de glasscherven voortkomende van de aanrijding gevonden werden;

2° dat De Vries die met eene snelheid van 30 à 50 Km. bolde en de wagen van Daems duidelijk voor zich kon zien rijden, zoodanig dat hij zich kon vergewissen dat de afstand tusschen de beide wagens verminderde (zie de verklaringen van Lijsen, nevens hem gezeten) had moeten remmen; indien een afwijking, links onmogelijk was door de aankomst van een auto in tegenovergestelde richting, en zoodoende, de botsing had kunnen vermijden, of de hevigheid ervan in groote mate verminderen;

Overwegende integendeel dat de aanrijding aanduidt of wel dat de remmen van den wagen van De Vries, niet machtig genoeg waren, ofwel dat hij zelf niet meester is gebleven zijner snelheid, ofwel nog dat hij onoplettend is geweest;

Overwegende dat uit deze beweegredenen blijkt

dat het ongeval te wijten is aan de fouten of onvoorzichtigheden van beide voerders, dat twee derden der verantwoordelijkheid ten laste van Daems dienen gelegd;

Overwegende dat de derde beroeper (de feitelijke vennootschap Gebroeders Schroyen en voor zooveel nodig hare vennoten Schroyen Jacques en Schroyen Jean, aansprakelijk is voor de schade door haren aangestede Daems veroorzaakt;

Materieele schade :

Overwegende dat de beroepene, de Weduwe Franck besluit dat de berekening der stoffelijke schade dient hervormd uit reden dat Franck, diamantslijper vóór den oorlog, slechts noodgedwongen timmerman werd gedurende de bezetting; dat bijgevolg de vergoedingen die hem toekomen niet moeten vastgesteld worden, op het basis-loon van zijn arbeidskontraakt op het oogenblik van het ongeval, uitzonderlijke periode, maar rekening gehouden met zijn winsten als diamantslijper vóór 10 Mei 1940;

Overwegende dat niets toelaat aan de weduwe Franck, met zekerheid te bevestigen dat haar echtgenoot na het einde van den oorlog zijn vorigen stiel zou hebben hernomen; dat inderdaad, deze gebeurlijkheid van te menigvuldige persoonlijke en economische factoren afhangt om ze in aanmerking te kunnen nemen;

Overwegende dat in die omstandigheden de eerste rechter billijk de materieele schade geleden door de weduwe Franck en hare kinderen na 25 % der inkomsten van het slachtoffer te hebben afgetrokken om zijn eigen onderhoudskosten te compenseren op 164.004,75 fr. heeft vastgesteld;

Overwegende dat de begrafenis-kosten 4122 fr. belopen;

Overwegende dat voor de redenen aangehaald door den eersten rechter de verschillende zedelijke schaden, billijk, door hem respectievelijk op 30.000 frank voor de Weduwe Franck, 10.000 fr. voor ieder der drie kinderen en 5.000 fr. voor het slachtoffer zelf werden geraamd;

Overwegende dat de Weduwe Franck bij tegenberoep vóór het Hof van Beroep vraagt dat de vergoeding haar toegekend op basis der winsten van haar echtgenoot in Januari 1941 opnieuw zou berekend worden, en verhoogd worden, daar ze heden tengevolge der minderwaarde der valuta, economisch minderwaardig staat tegenover de inkomsten die Franck zou genoten hebben ware hij niet overleden;

Overwegende dat deze vraag ontvankelijk is, dat zij inderdaad niet als een nieuwen eisch moet aanzien worden, daar de partij Franck in hare oorspronkelijke dagvaarding reeds te kennen gaf dat het bedrag door haar gevraagd, eventueel te vermeerderen was in den loop van het geding;

Ten gronde :

Overwegende dat de oorspronkelijke vraag in hoofddeorde strekte tot de vergoeding der schaden geleden door de partij Frank Hermans, tengevolge van het overlijden van Franck, dat art. 1382 B.W. verplicht de volledige veroorzaakte schade te vergoeden;

Overwegende dat, daar de waarde der vergoeding voor herstel van oneigenlijke misdrijven moetende

vastgesteld worden op den dag der eindbeslissing, het niet kan ontkend worden, dat, tengevolge van den oorlog, van verwoestingen, van de schaarschte der grondstoffen en van den handarbeid, van de moeilijkheden in het internationaal vervoer, de economische toestand van het land een groote verwoering heeft ondergaan, die een stijging in de prijzen heeft teweeggebracht;

Overwegende dat deze stijging des te min kan betwist worden, daar bij besluitwet van 14 April 1945, al de wedden en loonen met 60 % werden verhoogd;

Overwegende dat in die omstandigheden, de de 164.004,75 fr. aan de partij Franck, door vonnis van 24 Juni 1942, toegekend wegens materieele schade moet gebracht worden op 164.004,75 fr. + (164.004,75 × 0,6) 262.407,60 fr.;

Overwegende dat de materieele schade door de partij Franck geleden, reeds gedeeltelijk vergoed werd namelijk ten beloope van 119.911,45 fr. ingevolge de wet op de arbeidsongevallen; dat de verzekeringsmaatschappij « Belgische Maatschappij voor algemeene Verzekeringen », te recht, de terugbetaling van vermeld bedrag vraagt;

Overwegende dat in die omstandigheden nog 252.407,60 fr. — 119.911,45 = 142.496,15 fr. dient vergoed te worden door de beroepers en in de verhoudingen hierboven bepaald;

Overwegende dat voor de redenen hierboven aangehaald, de totale schade zijnde : 142.496,15 + 4.122,50 + 30.000 + 5.000 = 211.618,65 fr.;

$$211.618,65 \times 2$$

De Vries er ————— = 141.079,10 fr.;

$$\frac{3}{211.618,65}$$

en Daems ————— = 70.539,55 fr.

3

zullen van te betalen hebben;

Overwegende dat het berokkenen der schade alleén door den samenloop der fouten van De Vries en van Daems mogelijk werd gemaakt, er derhalve aanleiding is om de veroordeeling in solidum tegen beiden uit te spreken;

Om deze redenen :

Het Hof,

Gezien artikel 24 wet 15 Juni 1935;

Gehoord Mijnheer Cerckel, toegevoegd Substituut Procureur Generaal in zijn eensluidend advies in openbare zitting gegeven;

Alle andere besluiten ontzeggende :

I. *Over de vordering ten verzoeken van Weduwe Franck ingesteld :*

Rechtdoende zoowel op het hoofd- als op het tusschen beroep;

Aanvaardt de beroepen; wijzigende doet het vonnis waartegen beroep te niet;

Om de hierboven gemelde oorzaken, verwijst appellante De Vries aan geintimeerde te betalen de som van 141.079,10 fr.;

Verwijst appellante Daems de som van 70.539,55 frank te betalen aan geintimeerde Weduwe Franck;

Dit alles met de gerechterlijke intresten;

Verwijst deze beide appellanten in solidum in de betaling dezer sommen;

Verklaart de vennootschap Gebroeders Schroyen en voor zooveel nodig hare vennoten in de beslui-

ten vermeld, burgerlijk en solidairlijk verantwoordelijk met Daems voor de betaling der sommen ten zijne laste gelegd;

II. Over het beroep ten verzoeken van de maatschappij « Algemeene Verzekeringen » ingesteld:

Aanvaardt het beroep;

Doet het bestreden vonnis te niet, wijzigende om de hierboven gemelde redenen, verwijst appellant De Vries aan de maatschappij Algemeene Verzekeringen te betalen de som van $\frac{2}{3}$ deelen van 119.111,45 fr. hetzij 79.940,96 fr.;

Verwijst appellant Daems aan deze maatschappij te betalen de som van $\frac{1}{3}$ van 119.911,45 fr.;

Dit alles met de gerechtelijke intresten;

Verwijst beide appellanten in solidum in de betaling dezer sommen;

Verklaart de vennootschap Gebroeders Schroyen en voor zooveel noodig hare vennoten in de besluiten vermeld burgerlijk en solidairlijk verantwoordelijk met Daems voor de betaling der sommen ten laste van dezen laatsten gelegd;

De kosten van beide vorderingen zoowel in eersten aanleg als in beroep samen voegende, verwijst De Vries in twee derden daarvan en Daems in het overige derde;

Verklaart de vennootschap Gebroeders Schroyen en voor zooveel noodig hare vennoten, burgerlijk verantwoordelijk met Daems voor de betaling der sommen ten laste van dezen laatsten gelegd.

(In nieuwe spelling)

RECHTBANK VAN EERSTEN AANLEG TE MECHELEN

2 Juli 1946.

Voorzitter: M. Hellemans.

Op. Min.: Mr Tollebeek.

Pleiters: Mters Schots Legrand (Balie van Leuven), Paternoster en Coppieters de Gibson (Balie Brussel) en Van Scharen (Balie Antwerpen).

1. GEBRUIKEN BIERHANDEL. — HUURDER VAN BROUWERIJ OF VAN BIERHANDELAAR VERPLICHTING ZICH UITSLUITELIJK BIJ VERHUURDER TE BEVOORADEN. — NIETIGHEID VAN VERBINTENIS VAN UITSLUITELIJKE BIERLEVERING DOOR EEN BROUWER DIE WEEFT DAT DE HERBERGIER HUURDER IS VAN EEN ANDERE BROUWER. — KONTRAKTEN UITSLUITELIJKE BIERLEVERING ZIJN GESLOTEN INTUITU PERSONÆ.

I. Uit vaststaande gebruiken spruit dat de herbergiers huurders van een brouwerij of van een bierhandelaar de verplichting hebben zich van bieren te bevoorraden uitsluitelijk bij de verhuurder, zelfs zonder uitdrukkelijke vermelding in het huurkontraat, omdat de verhuurde herbergen deel maken van het handelsfonds; die verbintenis dient dus aan het huurceel toegevoegd te worden (art. 1160 B.W.) (1).

II. Zijn nietig als in strijd met de goede zeden de kontrakten van uitsluitelijke bierlevering welke een brouwerij doet ondertekenen door herbergiers die bij haar weten huurders zijn van een anderen brouwer en zich daarom niet vrijelijk kunnen verbinden. (2)

(1) cf Dendermonde 17 Dec. 1932 KW. 1932-33 11. 329.

(2) cf G. Ripert La règle morale dans les obligations civiles, n° 16 en volgende.

III. De kontrakten van uitsluitelijke bierlevering zijn, ten opzichte der brouwerij gesloten « intuitu personae » en de overdracht er van aan een andere brouwerij is niet tegenstelbaar aan de herbergier.

Brouwerij van Haecht t./ Immobilière Zeeberg, Brouwerij Mouterij Zeeberg en Malteries Roelants.

Aangezien eiseres, Brouwerij van Haecht steunende op de overeenkomsten haar door de naamloze vennootschap « Bavaro Belge » afgestaan, ter gelegenheid der opsorping van laatstgenoemde of op overeenkomsten gesloten door haar zelf, met herbergiers, die een café uitbaatten toebehorende of ondergehuurd van de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants », handelaarster in bieren te Bornem, en waarbij de herbergiers zich verbonden uitsluitelijk bij eiseres bieren af te nemen, aan de verweerster, solidairlijk, ten titel van schadevergoeding betaling vraagt van vijfhonderd duizend frank, om die herbergiers sedert Juli negentienhonderd negen en dertig te hebben aangespoord en geholpen aan hun verbintenissen van bieraafname te kort te komen.

Retroacten:

Aangezien het blijkt uit de bestanddelen der zaak:

Dat de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants », opvolgster van de « Grote Brouwerijen van Bornem », maar tevens ook handelaarster in bieren, eigenaarster of principale huurster was van een honderdtal herbergen gelegen in de omgeving van Bornem, die zij verhuurde of voortverhuurde aan herbergiers dewelke zij bevoorradde van bieren vervaardigd door de brouwerijen « Bavaro Belge », « Scaldis », « 't Sas » en « Haecht »; dat een aantal dier herbergiers bieren te slijten kregen vervaardigd door Brouwerij « Bavaro Belge » of later (na eerste Januari negentienhonderd zes en dertig) door de naamloze vennootschap « Brouwerij Van Haecht » en op vraag der naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » van deze brouwerijen een tapmateriaal in gebruik kregen;

Dat een aangestelde der brouwerij gelast met de plaatsing van het tapmateriaal, een formulier van contract, op voorhand opgesteld in de Franse taal, door de herbergiers liet ondertekenen;

Dat die contracten bepalen:

1° dat het materiaal er in beschreven en geschat in bruikleen gegeven wordt voor een termijn van drie jaar, tijdens hetwelk de herbergier zich verbindt uitsluitelijk bieren der brouwerij « Bavaro Belge » of der naamloze vennootschap « Brouwerij van Haecht » te slijten;

2° dat na het verstrijken van dit termijn de overeenkomst bij stilzwijgende hernieuwing zal voortgezet worden voor een of meer driejaarlijkse termijnen, tenzij er een einde aan gesteld zij bij aangetekende brief tenminste drie maanden voor het einde van het voorzien termijn;

3° dat alle inbreuk aan de verbintenissen, de brouwerij zal machtigen de geleende voorwerpen terug te nemen en de herbergier strafbaar zal maken van een veroordeeling tot schadevergoeding bij gemeen akkoord en forfaitair vastgesteld op tweehonderd frank voor iedere te lopen maand van

af de overtreding tot op den datum van het eindigen der overeenkomst;

4° dat de gebeurlijke herstellingen aan de geleende voorwerpen ten laste vallen der brouwerijen;

5° dat de overeenkomst in dubbel gemaakt is;

Dat de opslorping der naamloze vennootschap « Brouwerij Bavaro Belge » door de naamloze vennootschap « Brouwerij van Haecht », geschiedde op 6 Januari 1936, waarna de herbergiers zoals vroeger, door de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » bevoorraad werden van bieren vervaardigd hetzij door de naamloze vennootschap « Brouwerij Haecht », hetzij door andere brouwerijen;

Dat op 17 Juni 1939 er overeengekomen werd dat de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » afstand deed van een gedeelte harer herbergen aan de naamloze vennootschap « Brouwerij Mouterij Zeeberg » én dat die afstand zou mogen geschieden onder de vorm van inbreng in een te stichten naamloze vennootschap;

Dat in dezelfde overeenkomst de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » de stellige waarborg gaf dat haar herbergiers vrij waren van alle verplichting van bieraafname bij andere brouwers en dat de Brouwerij « Zeeberg » dus haar producten vrijelijk zou kunnen leveren in de afgestane herbergen;

Dat in uitvoering van het akkoord van 17 Juli 1939 er op 28 Juli 1939 overgegaan werd tot de stichting der naamloze vennootschap « Immobilière Zeeberg », stichting bij dewelke de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » de inbreng van haar herbergen deed en de meerderheid der aandelen aan de naamloze vennootschap « Brouwerij Mouterij Zeeberg » toegewezen werd;

Dat in feite dus de naamloze vennootschap « Immobilière Zeeberg » een filiale, een uitbatingsorganisme is, ingesteld om de zaken der naamloze vennootschap « Brouwerij-Mouterij Zeeberg » te bevorderen;

Dat ondertussen, op 21 Juni 1939, de brouwerij « Zeeberg Haecht » liet weten dat tengevolge van schikkingen genomen met de naamloze vennootschap « Brouwerij-Mouterij Roelants » zij in dezer herbergen, uitsluitelijk haar bieren zou leveren en tevens voorstelde te onderhandelen nopens de overname van tapmateriaal.

Dat geen antwoord bekomen van de « Brouwerij Haecht », de brouwerij « Zeeberg » het tapmateriaal deed afbreken en door de herbergiers ter beschikking van de « Brouwerij van Haecht » houden om het door haar eigen tapmateriaal te vervangen.

Dat eerst op 10 Augustus 1939 de « Brouwerij van Haecht » protesteerde bij de naamloze vennootschap « Mouterij Roelants » en bij de brouwerij « Zeeberg » tegen het leveren van bieren voortkomende van de concurrentie en tegen het niet-naleven van ondergetekende overeenkomsten en dat zij slechts op 1 September 1939 de herbergiers deed aanmanen nopens het naleven van hun ondergetekende verbintenissen, uitsluitelijk haar bieren te bestellen en te verkopen.

Bevoegdheid.

Aangezien de naamloze vennootschap « Immobilière Zeeberg » en de naamloze vennootschap « Brouwerij-Mouterij Zeeberg » opwerpen dat de Rechtbank van eersten aanleg, zetelende in burgerlijke zaken, onbevoegd zou zijn om van de eis kennis te nemen, in strijd met de beweringen van eiseres: 1° dat verweersters alle drie, handelsvennootschappen zouden zijn, en 2° de handelingen die de beeerde benadeling veroorzaakten, van commerciële aard zouden zijn.

Aangezien wanneer een geding voor de burgerlijke Rechtbank ingeleid is met de pleegvormen vereist in burgerlijke zaken, zoals in casu, het weinig belang heeft of alle drie verweerders wel handelsvennootschappen zijn en of de handelingen, die eiseres aan de verweersters verwijt als oorzaak harer benadeling, van commerciële aard zijn of niet.

Dat inderdaad in het arrondissement Mechelen geen handelsrechtbank bestaat en het de burgerlijke rechtbank is die de handelszaken beslecht, dat wanneer zij over een handelsgeding beslist zij het karakter van burgerlijke rechtbank bewaart, zelfs wanneer zij te vonnissen heeft over geschillen die, in arrondissementen waar een handelsrechtbank bestaat, buiten haar bevoegdheid zouden vallen. (Verbreking, 23 Januari 1930 en 13 Maart 1930. — Pas. 1930, bl. 70 en 159.)

Aangezien de burgerlijke rechtbank dus wel bevoegd is.

Ten gronde :

Aangezien de eis in schadevergoeding, ingesteld tegen verweerster, zo innig verbonden is met de gedingen ingesteld tegen de herbergiers, dat het niet mogelijk is het geding te beslechten zonder de verordeningen tegen de herbergiers te onderzoeken.

Aangezien voorafgaandelijk dient opgemerkt :

1° dat sommige herbergiers reeds veroordeeld werden voor niet naleven der contracten van uitsluitelijke bieraafname zonder dat de beiden verweersters tussen gekomen waren, zoodat die vonnissen hun niet tegenstelbaar zijn;

2° dat de verweersters slechts tussenkwamen in de zaak van de « herbergier Speeckaert », die bij vonnis van 7 Mei 1943 veroordeeld werd, maar dat dit vonnis tegenover verweersters geen kracht van gewijsde bekomen heeft, daar beroep er tegen ingesteld werd op 29 Mei 1943.

Dat er dus tot heden tegenover verweerster geen bewijs van geldigheid der verbintenissen der herbergiers bestaat.

Aangezien het toekennen van schadevergoeding aan eiseres om de herbergiers te hebben aangespoord en geholpen tot het te kort komen aan verbintenissen van bieraafname, zich maar verstaat indien de aansporingen of de hulp hebben bijgedragen tot de schending van een recht dat eiseres werkelijk tegenover de herbergiers bezat en zij de overeenkomsten geldig kon inroepen.

Aangezien bij de laatste gedingen die klaarblijkelijk door eiseres ingesteld werden tot staving van haar huidige eis, de herbergiers en de tussenkomende partijen de naamloze vennootschap « Société Immobilière Zeeberg » en de naamloze vennootschap « Mouterij Roelants » (thans medeverweerster), het

recht van eiseres bewisten en voorbehouden dat de kwestige overeenkomsten tegen de herbergiers niet kunnen ingeroepen worden :

1° omdat die overeenkomsten nietig zijn : a) om reden van dwaling en bedrog die de toestemming uitsluiten, b) om reden van oorzaak in strijd met de goede zeden, en

2° omdat de overeenkomsten gesloten met de brouwerij « Bavaro Belge » op eiseres niet overgegaan zijn.

Aangezien uit vaststaande gebruiken, erkend en aangenomen door de statuten van de « Vereniging der Belgische Brouwers « Asbra » (waarvan eiseres deel uitmaakt) en bekrachtigd door de rechtspraak (Dendermonde, 17 December 1932, R. W. 1932-1933, blz. 329) spruit : dat de herbergiers, huurders van een brouwerij en bij uitbreiding van een bierhandelaar, de verplichting hebben zich van bieren te bevoorraden uitsluitelijk bij de verhuurder, zelfs wanneer het huurceel die verbintenis niet uitdrukkelijk vermeldt, omdat de verhuurde herbergen deel uitmaken van het handelsfonds, dat die verbintenis dus aan het huurceel dient toegevoegd te worden (art. 116 B.W.B.).

Aangezien de herbergiers, huurders der naamloze vennootschap « Mouterij Roelants » en later der naamloze vennootschap « Société Immobilière Zeeberg », deze verplichting niet ontkennen en verklaren dat zij ze steeds hebben nageleefd.

1° Nietigheid der overeenkomst;

2° Dwaling en bedrog.

Aangezien de herbergiers beweren dat indien zij het kwestig contract ondertekenden, zulks geschiedde tengevolge van dwaling en bedrog.

Dat zij voorhouden dat het contract op voorhand ingevuld op een gedrukte formulier, opgesteld in de Fransche taal, die zij niet kennen en in strijd met de vermeldingen van de akten, slechts in enkel exemplaar opgemaakt, hun bij de plaatsing der tapinstallaties door een bediende ter ondertekening werd voorgelegd als zijnde een eenvoudige erkenning der in bruikleen gegeven voorwerpen, derwijze dat, door dit bedrog in dwaling gebracht, zij het contract ondertekenden.

Aangezien het zonderling voorkomt dat meest al de huurders-herbergiers, die een tapmateriaal van de brouwerij « Bavaro Belge » of van de « Brouwerij Van Haecht » ontvingen, zouden toegestemd hebben aan hun welgekende verbintenis jegens den verhuurder te kort te komen, tegen een gering voordeel en een zware verbintenis zouden aangegaan hebben die ze blootstelde aan het verlies van hun handel door uitdrijving of aan betaling van belangrijke contractuele schadevergoeding.

Aangezien deze beschouwing de beweringen der herbergiers hoogst waarschijnlijk maakt en heeft doen aannemen dat zij in dwaling gebracht werden, dat hun toestemming ontbrak, dat hun handtekening door bedrog verkregen werd en dat het contract nietig is.

b) Oorzaak in strijd met de goede zeden.

Aangezien de verweersters te recht voorhouden dat de oorzaak der kwestige overeenkomst in strijd is met de goede zeden

Aangezien inderdaad in hoofde van de brouwerij « Bavaro Belge » en later van eiseres, de drijf-

veer, het doel van de kwestige contracten niets anders geweest is dan, gedurende den langst mogelijke termijn een herbergier te verplichten bij haar uitsluitelijk bier af te nemen, dan wanneer zij wist dat de herbergier als huurder der naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » zich tegenover haar niet vrijelijk kon verbinden; dat de kennis der verhouding tussen de herbergiers en de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » blijkt uit de uitdrukking « votre client » gebruikt in talrijke brieven, gericht tot de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » en bijzonder uit den brief van 5 Mei 1936, en uit antwoord van 7 Mei 1936, antwoord waarin de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » zich op haar eigendomsrecht beroept om de vraag van eiseres te verwerpen, vraag die strekt tot het bekomen der toelating om een contract van uitsluitelijke levering van bier aan te gaan met den herbergier Joos, die, op vraag van de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » van eiseres een tent bekomen had, maar denwelken de brouwerij « Bavaro Belge » reeds van af 18 September 1935 een contract had doen ondertekenen;

Aangezien eiseres vruchteloos opwerpt dat de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants », die als haar vertegenwoordiger en agent zou gehandeld hebben, de kwestige contracten kende en er mee accoord ging, vermits haar afgevaardigde-beheerder zelf voetstappen aanwendde om ze door de herbergiers te doen ondertekenen, zoals zou blijken uit de bescheiden der zaak;

Aangezien inderdaad het niet blijkt dat de betrekkingen der naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » met de brouwerij « Bavaro Belge » en later met eiseres, van dien aard waren dat zij de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » zouden moeten doen aanzien als hun vertegenwoordiger of agent;

Dat integendeel de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » handelende als zelfstandige bierhandelaarster die naar goeddunken of naar gelang de vraag der herbergiers haar bieren, om aan haar verplicht clientele voort te verkopen, aankocht bij de brouwerijen die van haar mout afnamen;

Dat zulks blijkt uit de facturen reeglmatic door de brouwerijen gericht tot de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » en uit die door haar gericht tot de herbergiers, facturen waarvan een aantal ook de verkopen van bieren der brouwerijen « t Sas » en « Scaldis » vermelden;

Dat die zelfstandigheid nog blijkt uit het feit dat a) de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » haar clientele bediende bij middel van eigen personeel en vervoermiddelen; b) noch van « Bavaro Belge », noch van eiseres commissielonen ontving, maar wel op het einde van het jaar een geheime ristourne, en c) dat de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » zelf de openingstaks der herbergen aan den fiscus betaalde, betaling ter gelegenheid derwelke de herbergiers hun verbintenis jegens de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » ondertekenden;

Aangezien een nauwkeurig nazicht der briefwisseling, door eiseres ingeroepen, aantoonst :

1° dat de afgevaardigde beheerder der naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » slechts voetstappen ten einde ondertekening van een dergelijk contract aanwendde bij Denijn, van Mariekerke, die, als eigenaar zijner herberg, gans onafhankelijk stond tegenover de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants »;

2° dat « Bavaro Belge » of eiseres, meermaals het woord « contract » gebruikt, in dezelfde gevallen waar zij het woord « reconnaissance » bezigt, vermits zij in die gevallen niet bij machte is contracten van verplichte bierlevering, dagtekenende van het tijdstip der brieven, voor te leggen, maar wel erkenningen voorlegt van eenvoudig in bruikleen gegeven voorwerpen, rekeningen in dewelke er geen spraak is van verplichte bierafname;

3° dat tot in Augustus 1939 eiseres tegenover de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » nopens het bestaan van een tegenover haar (Brouwerij van Haecht) verplicht clientele, nooit gezinspeeld heeft zelfs niet wanneer een herbergier op-hield bier af te nemen;

4° dat, zoals hoger gezegd, de brieven van 5 en 7 Mei 1936 aantonen dat de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » zich steeds hebben verzet tegen het sluiten door eiseres van zulke overeenkomsten met haar huurders.

Aangezien alsnog de omstandigheden in dewelke de contracten ondertekend werden, zoals hoger gezegd en bijzonderlijk de bedingen van stilzwijgende voortzetting en verplichten opzeg bij aangetekenden brief minstens drie maand voor het eindigen van een triennaal — triennaal waarvan de herbergier bij gebrek aan dubbel van het contract, zich waarschijnlijk het einde niet zou herinneren — aantonen dat, in hoofde van de opstellers, het contract een ware speculatie uitmaakte op de lichtzinnigheid en vergetelheid der herbergiers om de maandelijksche schadevergoeding van 200,— fr. te kunnen toepassen;

Dat de langdurige termijn verlopen tussen de vaststelling der overtreding aan de bedingen en de instelling der vorderingen met gevolg de vraag van zeer belangrijke schadevergoeding, dit speculatief en winstgevend doel verduidelijkt;

2° Gebrek aan overdracht der overeenkomst :

Aangezien eiseres voorhoudt dat zij tegenover de herbergiers in de rechten en plichten der naamloze vennootschap « Brasseries Bavaro Belge » getreden is zonder eigenlijke afstand of overname der overeenkomsten die ze gerechtigd zou zijn ten persoonlijken titel in te roepen; dat door de opslorping, de rechtspersoonlijkheid der brouwerij « Bavaro Belge » zou blijven bestaan hebben, alhoewel deze niet meer kon onderscheiden worden van die der opslorpemde vennootschap;

Aangezien deze stelling niet kan bijgetreden worden;

Dat inderdaad de inbreng van het patrimonium der « Brasseries Bavaro Belge » tegen een aantal aandelen der naamloze vennootschap « Brouwerij-Mouterij van Haecht », de schorsende voorwaarde was van de ontbinding en vereffening der « Brasseries Bavaro Belge »; dat die schorsende voorwaarde door het accoord der naamloze vennootschap « Brouwerij van Haecht » gegeven bij hare afge-

mene vergadering van 6 Januari 1936 (bijlagen van het Belgisch Staatsblad, van 26 Januari 1936, akt. nr 945) zich verwezenlijkt hebbende, de naamloze vennootschap « Brasseries Bavaro Belge » ontbonden werd en ophield te bestaan;

Aangezien er dus geen spraak kan zijn van het overleven der rechtspersoonlijkheid van de naamloze vennootschap « Brasseries Bavaro Belge »;

Dat de kwestige overeenkomst dus wel degelijk het voorwerp geweest is van een waren afstand tot overdracht aan de naamloze vennootschap « Brouwerij-Mouterij Van Haecht »;

Aangezien de kwestige overeenkomst indien ze geldig gesloten was geweest, mag aangezien worden als gesloten geweest zijnde met de brouwerij « Bavaro Belge » terwille van haar behendigheid in het vervaardigen harer producten en dus als een contract uitmakende dat gesloten werd « intuitu personae »;

Aangezien uit haren aard zelf zulke overeenkomst tegen den herbergier niet tegenstelbaar is door de opvolgster van de brouwerij « Bavaro Belge », wanneer, zooals in casu, de toestemming van den herbergier noch gevraagd noch bekomen werd.

Aangezien ook de kwestige overeenkomst een ongenoemd wederkerig contract uitmaakt, vermits men moet aannemen dat, zooals in het huurcontract, de naamloze vennootschap « Bavaro Belge » ten titel van tegenprestatie voor de verbintenis van bierafname zich verbond verweerder van het tapmateriaal te doen genieten (wat blijkt uit de clause die de herstellingen van het tapmateriaal ten laste van de brouwerij legt) en dat de naamloze vennootschap « Bavaro Belge » ook de stilzwijgende maar van zelfspreekende verbintenis aanging aan verweerder het nodige bier te leveren.

Aangezien zulke overeenkomst, omdat zij een wederkerig contract uitmaakt, noodzakelijk een afstand van schuldvordering en een afstand van schuld uitsluit.

Aangezien indien het normaal is een schuldvordering over te dragen, mits het naleven van de vereiste pleegvormen, de schuldoverdracht, in ons recht, als geregelde instelling niet bestaat en slechts mogelijk is bij toepassing van artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek en mits uitdrukkelijke toestemming van den schuldeiser. (De Page, T. III, nr 386; Comm. Brux., 6 Februari 1942.)

Aangezien in casu de vereiste uitdrukkelijke toestemming van den herbergier tot de overdracht der schuld van de naamloze vennootschap « Bavaro Belge » of eiseres niet verkregen werd; dat inderdaad, in strijd met de opwerpen van eiseres, uit het feit dat de herbergier zich nog gedurende verschillende maanden bij haar in bieren zou voorraad hebben, niet spruit dat hij zijn toestemming tot de overdracht der schuld op eiseres zou gegeven hebben; dat dit feit slechts zijn oorzaak vindt in den vrijen wil van den herbergier in zijn keus tussen de bieren die hij zich bij zijn verplichten leveraar kon aanschaffen.

Aangezien eiseres zich dus niet mag beklagen over een miskennis van rechten die nooit bestaan hebben, die, hadden ze bestaan, nooit op haar hadden kunnen overgaan;

Dat derhalve eiseres van haar vraag tot schadevergoeding dient afgewezen.

Wedereisen :

1° Wedereis van de naamloze vennootschap « Société Immobil re Zeeberg ».

Aangezien met het instellen der gedingen tegen de herbergiers die zich wisten niet geldig tegenover haar gebonden te zijn, zoals onder meer blijkt uit den brief der naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants », dd. 7 Mei 1936, betreffende den herbergier Joos — de « Brouwerij van Haacht » eerste verweerster verplicht heeft in menigvuldige gedingen tussen te komen ten einde het verweer der huurders te staven;

Dat alzo eiseres aan eerste verweerster erge stoornissen en aanzienlijke kosten heeft veroorzaakt en die kosten en stoornissen nog vergroot heeft door de huidige vraag van 500.000,— fr. schadevergoeding;

Aangezien eerste verweerster, eiseres op weder-eis, voor wat haar alleen betreft, een schadevergoeding van 500.000,— fr. vraagt, maar in gebreke blijft dit bedrag te rechtvaardigen;

Aangezien een som die op 30.000,— fr. mag geschat worden, de geleden schade billijk te vergoeden.

2° Wedereis der naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » :

Aangezien de handelingen van eiseres, die door de derde verweerster als daden van oneerlijke mededinging betiteld worden, ook voor gevolg gehad hebben dat de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants » in tussenkomst geroepen werd, ten einde het verweer der herbergiers, haar vroegere huurders, te staven;

Dat deze tussenkomst en haar verdediging in het huidig geding, haar wederrechtelijk aanzienlijke kosten veroorzaakt heeft en stoornissen deden ontstaan in haar betrekkingen met haar medeverweerster, de naamloze vennootschap « Brouwerij-Mouterij Zeeberg » ;

Aangezien het bedrag van 30.000,— fr. op hetwelk derde verweerster, eiseres op weder-eis, haar schade raamt en dat zij ten titel van vergoeding vordert, mag aangezien worden als overeenstemmend met de werkelijkheid;

Aangezien de beschikkingen van artikel 2, 34, 35, 36, 37, 40, 41 der wet van 15 Juni 1935, op het gebruik der talen in gerechtszaken, werden nageleefd.

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord den heer Tollebeek, substituut Procureur des Konings, in zijn eensluidend advies, verleend in openbare terechtzitting, alle verdere of strijdige besluiten verwerpende;

Verklaart zich bevoegd om van den eis kennis te nemen, wijst eiseres van haar vraag af en verwijst ze tot kosten.

Rechtsprekende over de wedereisen :

Veroordeelt eiseres tot de betaling ten titel van schadevergoeding aan de naamloze vennootschap « Mouterijen Roelants », aan elk hunner — de som van 30.000,— fr. met de gerechtelijke intresten en de kosten;

Verleent akte aan eerste verweerster — de naamloze vennootschap « Brouwerij-Mouterij Zeeberg »

— dat zij voorbehoud maakt van al haar rechten ten overstaan van eiseres betrekkelijk de benadeling haar berokkend;

Verleent alsnog akte aan de twee eerste verweerders dat zij, elk hunner, voor wat betreft den hoofdeis en den wedereis, elk dezer schatten, enkel voor de bevoegdheid en den aanleg op meer dan 25.000,— fr.;

Zegt dat er geen redenen bestaan om het vonnis uitvoerbaar te verklaren niettegenstaande hoger beroep en zonder borg.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

1ste Kanton. — 20 Maart 1946.

Vrederechter : M.*R. Horion.

Pleiters : Mrs E. Van den Berghe en Carl Le Bon.

I. HUUR. — OPZEG. — AANBEVOLEN BRIEF MET ONTVANGSTBEWIJS. — GEEN NOODZAKELIJKE VOORWAARDE VOOR GELDIGHED VAN DEN OPZEG.

II. HUURVERLENGING. — INTREKKING. — GEWICHTIGE REDEN.

I. Waar art. 3 van de besluitwet van 12 Maart 1945 bepaalt dat aan een huur slechts een einde zal kunnen gesteld worden mits opzeg bij ter post aangeleend schrijven met ontvangstbewijs, is nochtans deze formaliteit niet voorgeschreven op straf van nietigheid.

Het ontvangstbewijs is door den wetgever enkel voorzien geworden in het belang van den verhuurder.

De ontvangst van het aanbevolen schrijven kan steeds bewezen worden door een verklaring afgeleverd door het beheer der posten en de besluitwet schrijft niet voor dat het ontvangstbewijs noodzakelijk bij de afgifte dient aangevraagd.

II. De intrekking der huurverlenging, waarvan een huurder geniet, kan niet gevraagd worden, tenzij de gewichtige reden die door den verhuurder wordt aangehaald ontstaan is na den aankoop van het onroerend goed door den verhuurder.

Haest t/ Belmans.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Frans Aerts te Antwerpen verblijvende de dato 23 Januari 1946, geregistreerd;

Gelet op de artikelen 2, 30, 34, 37 en 41 der Wet van 15 Juni 1935;

Aangezien de vordering strekt ten einde te hooren zeggen voor recht dat de opzeg door verweerster gegeven op 28 December 1945 betreffende het huis te Antwerpen, 133, Dambruggestraat, nietig is om reden hij niet werd gedaan in de door de besluitwet van 12 Maart 1945 vereischte pleegvormen per aangeteekend schrijven met ontvangstbewijs; aan eischeres het voordeel te hooren toestaan der huurverlenging voor den duur van voormeld besluit; met verwijz van verweerster tot de kosten des gedings;

Gehoord partijen in hare middelen en besluiten; *Geldigheid van den opzeg :*

Overwegende dat eischeres doet gelden dat de opzeg die haar op 28 December 1945 door verweerster werd betekend nietig is omdat hij niet vergezeld is van een ontvangstbewijs;

Overwegende dat art. 3 van de besluitwet van

12 Maart 1945 inderdaad bepaalt dat aan een huur-overeenkomst slechts een einde zal kunnen gesteld mits een opzeg beteekend hetzij per deurwaarders-exploot hetzij bij een ter post aangeteekend schrijven met ontvangstbewijs;

Overwegende dat door het eischen van het ontvangstbewijs de wetgever klaarblijkelijk voor doel heeft gehad alle moeilijkheden uit den weg te ruimen die zouden kunnen oprijzen nopens den ontvangstdatum van den opzeg en meer bepaaldelijk nopens het vertrekpunt van den termijn van 15 dagen die aan den huurder gegeven wordt om huurverlenging aan te vragen;

Dat het « ontvangstbewijs » dus ingevoerd werd in het voordeel van den verhuurder daar men niet inziet welk belang dit « ontvangstbewijs » voor den huurder kan daarstellen;

Overwegende dat het ontvangstbewijs bij gevolg niet kan beschouwd worden als een essentieel element van den opzeg;

Dat overigens dient opgemerkt dat dit ontvangstbewijs ook nog na de zending kan aangevraagd worden;

Dat inderdaad het Officieel Postboek van België voorziet dat « de afzender van een verzekerde of aangeteekende zending kan bij de afgifte of later aanvragen dat hem kennis wordt gegeven van de bestelling van de zending aan den bestemmeling »;

Dat art. 3 der besluitwet van 12 Maart 1945 niet zegt dat het ontvangstbewijs *bij de afgifte* van de aangeteekende zending dient aangevraagd en niet *later*, zoodat de afzender steeds een ontvangstbewijs zal kunnen bekomen;

Overwegende daarenboven dat de rechten van den huurder niet gekrenkt worden door het gebrek aan ontvangstbewijs en dit zeker ter zake het geval niet is daar waar eischeres binnen den wettelijken termijn hare vraag tot huurverlenging heeft ingediend;

Overwegende ten slotte dat de wetgever het « ontvangstbewijs » niet oplegt op straffe van nietigheid;

Dat inderdaad de wetgever de nietigheid van den opzeg enkel bepaalt daar waar hij geen melding zou maken van het recht dat de huurder heeft huurverlenging aan te vragen;

Ten gronde :

Overwegende dat verweerster het goed door eischeres betrokken heeft aangekocht in den loop der maand Juni 1945;

Overwegende dat verweerster in haar opzeg haar inzicht te kennen geeft dit goed zelf te komen betrekken;

Overwegende dat luidens art. 12 der besluitwet van 12 Maart 1945 de verkrijger van het onroerend goed zich tegen de aanvraag van huurverlenging kan verzetten mits redenen te doen gelden die na de verkrijging zijn ontstaan;

Dat de reden door verweerster in haar opzeg vermeld zeker niet na de verkrijging is ontstaan;

Dat inderdaad alles uitwijst dat verweerster bewust goed gekocht heeft met het inzicht het zelf te kunnen bewonen;

Dat het feit dat zij den opzeg slechts ettelijke maanden na de verkrijging beteekent hieraan niets verandert daar het dient opgemerkt dat verweerster

de huur niet kon opzeggen voor een vroegeren datum dan 1 April 1946 vermits de huur van eischers op 1 April van een vroeger jaar was ingegaan en verweerster slechts in Juni 1945 eigenares was geworden;

Overwegende dat verweerster te vergeefs doet gelden dat de opzeg gesteund is op het feit dat zij wel verplicht is haren eigendom te gaan betrekken daar de cafézaak die zij uitbaat in het huis Lange Beeldekensstraat, 51, door administratieve maatregel gesloten werd;

Overwegende dat deze sluiting der cafézaak niet de werkelijke reden van den opzeg kan zijn vermits de opzeg beteekend werd op 28 December 1945 en de administratieve maatregel door het College van Burgemeester en Schepenen getroffen slechts dagteekend van 5 Januari 1946;

Overwegende dat verweerster tot staving van haren opzeg geen enkel reden kan doen gelden die zou ontstaan zijn na de verkrijging van den eigendom;

Om deze redenen :

Wij, Robert Horion, Vrederechter van het eerste kanton der stad Antwerpen, zeggen voor recht dat de opzeg door verweerster regelmatig werd beteekend doch dat hij zonder uitwerkselen zal blijven daar hij niet gesteund is op een geldige reden ontstaan nadat verweerster eigenares van het door eischeres betrokken goed is geworden;

Zeggen dat eischeres zal genieten van de huurverlenging voor den duur van het van kracht zijn der besluitwet van 12 Maart 1945;

Verwijzen verweerster tot de kosten des gedinges tot heden berekend op de somme van 115 frank, niet inbegrepen tegenwoordig vonis noch alle verdere onkosten.

VREDEGERECHT TE BERCHEM

7 Mei 1946.

Vrederechter : M. A. Baeten.

Pleiters : Mrs Van Hove en De Coster.

I. HUUR. — OPZEG. — AANBEVOLEN BRIEF MET ONTVANGSTBEWIJS. — VOLSTREKTE NOODZAKELIJKHEID VAN DIT BEWIJS.

II. HANDELAAR. — VERMELDING HANDELSREGISTER.

I. Waar art. 3 van de besluitwet van 12 Maart 1945 voorschrijft dat een opzeg van huur dient gedaan te worden door middel van aanbevolen schrijven « met ontvangstbewijs » is dit bewijs een volstrekt noodzakelijke voorwaarde voor de geldigheid van den opzeg.

Dit ontvangstbewijs werd door den wetgever niet voorzien in het belang van een der beide partijen, doch wel in het algemeen belang, ten einde ernstige betwistingen nopens den datum van ontvangst van het aangeteekend schrijven uit te schakelen.

Een opzeg gedaan door aanbevolen schrijven zonder ontvangstbewijs stelt geen einde aan de huur.

II. Wanneer een handelaar een geding inleidt dat zijn oorsprong niet vindt in een handelsdaad, is de vermelding van het nummer van zijn handelsregister op de dagvaarding niet vereischt.

Mertens J. en E. t/ Van Loock.

Gezien het verzoekschrift van aanleggers aan Ons voorgelegd dd. 15 Maart 1946 ten einde verweerster tot eene minnelijke regeling te doen oproepen voor het bekomen van de intrekking der wettelijke huurverlenging;

Gezien Onze brieven van 16 Maart 1946, de partijen tot verzoening oproepende;

Gezien Ons proces-verbaal dd. 22 Maart 1946, blijkens hetwelk er tusschen partijen geen accoord tot stand kwam;

Gezien de dagvaarding van den Heer Pierre Vermeulen, deurwaarder te Berchem-Antwerpen, de dato 4 April 1946;

Aangezien de eisch ertoe strekt te hooren zeggen voor recht dat de opzeg door aanleggers aan verweerster gegeven, geldig is; bijgevolg verweerster zich te hooren veroordeelen om het appartement dat zij betreft in het huis gelegen te Berchem, St. Lambertuststraat, n° 16, onmiddellijk te verlaten en te ontruimen en ter vrije en gansche beschikking te stellen van aanleggers; en bij gebreke hieraan te voldoen, aanleggers te hooren machtigen, van nu af voor alsdan, haar te doen uitdrijven met al wie zich in de gehuurde plaatsen moge bevinden, en hare meubelen en effecten op den openbaren weg te doen zetten door den eersten hiertoe aanzochten deurwaarder; verweerster zich daarenboven te hooren veroordeelen tot de kosten van het geding en het te vellen vonnis uitvoerbaar te hooren verklaren bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borgstelling;

Gehoord partijen in hunne middelen en besluiten;

Aangezien verweerster van aanleggers een gedeelte van het huis gelegen te Berchem, St. Lambertusstraat n° 16, in huur had zonder schrift, toen aanleggers haar opzegging deden voor 1 Maart 1946;

Aangezien aanleggers Ons op 15 Maart j.l. verzochten verweerster tot eene minnelijke regeling te doen oproepen; dat Wij, bij brieven van 16 Maart, de partijen tot verzoening opriepen voor 22 Maart; dat, blijkens Ons proces-verbaal van dezen datum, de uitslag van de verschijning der partijen was dat er geene overeenstemming bereikt werd;

Aangezien verweerster ten onrechte besluit tot de onontvankelijkheid van den eisch onder voorwendsel dat aanleggers handelaars zijn, dat het geding zijnen oorsprong vindt in eene handelsdaad, en dat de dagvaarding de melding van het nummer, onder hetwelk aanleggers in het handelsregister ingeschreven zijn, niet draagt;

Aangezien de vordering inderdaad haren oorsprong niet vindt in eene handelsdaad, maar wel in de rechten die voor aanleggers uit de huurovereenkomst tusschen partijen en uit de beschikkingen van de besluitwet van 12 Maart 1945 spruiten;

Aangezien verweerster verder aanvoert, dat vermelde opzegging ongeldig is omdat zij gedaan werd bij ter post aangeteekend schrijven zonder ontvangstbewijs;

Aangezien, luidens artikel 3 van de besluitwet van 12 Maart 1945, niettegenstaande elke strijdige overeenkomst, de huren slechts een einde nemen mits zij door den verhuurder, hetzij bij deurwaar-

ders-akte, hetzij bij een ter post aangeteekend schrijven, met ontvangstbewijs, zijn opgezegd;

Aangezien dit artikel geen onderscheid maakt tusschen de huren die van rechtswege verlengd worden en degene die niet van rechtswege verlengd worden; dat het dus op beide toepasselijk is;

Aangezien de opzegging, krachtens dewelke de huur geen einde kan nemen, voorzeker als ongeldige opzegging kan bestempeld worden;

Aangezien Wij de rechtspraak en rechtsleer niet kunnen bijtreden volgens dewelke de huurder, die niet betwist de opzegging ontvangen te hebben, de ongeldigheid van die opzegging, gedaan bij ter post aangeteekend schrijven zonder ontvangstbewijs, niet kan inroepen (zie: Burgerlijke Rechtbank Brussel, 16 November 1945, Journal des Trib., 14 April 1946, bl. 197, met de opmerkingen van M. L. H.);

Aangezien, inderaad, naar Onze meening, de formaliteit van het ontvangstbewijs niet in het belang van den verhuurder voorgeschreven is, maar in het algemeen belang, nl. om de mogelijkheid van elke ernstige betwisting nopens den datum van de ontvangst van het aangeteekend schrijven, -- met de rechtsgedingen en de maatregelen van onderzoek, waartoe zulke betwisting zou kunnen aanleiding geven, -- uit te schakelen;

Aangezien men niet inziet hoe de geldigheid van de opzegging, -- eenzijdige daad van den verhuurder, -- zou kunnen afhangen van de houding van den huurder;

Aangezien de huurder, die op straffe van niet ontvankelijkheid zijne vraag tot huurverlenging binnen de vijftien dagen na de ontvangst van de opzegging indienen moet, eischen mag dat deze opzegging stipt volgens de wettelijke voorschriften gedaan worde (zie: Vrederegerecht, 3e kanton Antwerpen, 4 Augustus 1945, J. des J. de P., 1946, bl. 29);

Aangezien, indien men aanneemt dat de huurder de ongeldigheid van de opzegging, gedaan bij aangeteekend schrijven zonder ontvangstbewijs, niet kan inroepen wanneer hij niet betwist die opzegging ontvangen et hebben, men tevens zou moeten aannemen dat de huurder de ongeldigheid van eene mondelinge opzegging niet kan inroepen, wanneer hij bekend die ontvangen te hebben (zie: Ibidem);

Aangezien de terzake bedoelde opzegging gedaan werd bij aangeteekend schrijven zonder ontvangstbewijs; dat de huur tusschen partijen geen einde kon nemen krachtens die opzegging; dat, met andere woorden, die opzegging ongeldig is;

Om deze redenen:

Wij, Achilles Baeten, Vrederechter van het kanton Berchem-Antwerpen, uitspraak doende tegensprekelijk, ontvangen den eisch; verklaren hem ongegrond en wijzen hem af; veroordeelen aanleggers tot de kosten des gedings, begroot in het geheel op 94,50 frank, hierin niet begrepen de registratiekosten van dit vonnis;

Het exploit en alle andere akten van rechtspleging werden in het Nederlandsch opgemaakt bij toepassing van artikel 2 der wet van 15 Juni 1935.

WETGEVING

BESLUITWET van 2 October 1946 ter aanvulling van deze van 28 Augustus 1946 houdende instelling van een voorloopig regime betreffende den vervalddag der landpachten.

KAREL, Prins van België, Regent van het Koninkrijk,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil,
Gezien de samengeordende wetten van 7 September 1939 en 14 December 1944, waarbij aan den Koning buitengewone machten worden toegekend, inzonderheid artikel 1, 3°, van deze wetten;

Herzien de besluitwet van 28 Augustus 1946, houdende de instelling van een voorloopig regime betreffende den vervalddag der landpachten;

Overwegende dat er grond is tot uitbreiding van de bij bewuste besluitwet ingestelde wettelijke verlenging aan elke door de huurders gedane opzegging met het oog op de overname van een ander bedrijf, waarvan de toegang hun ontzegd wordt doordat de ingebruikhebber eveneens het voordeel der verlenging geniet;

Overwegende, bovendien, dat er aanleiding toe bestaat juist te bepalen :

1° dat de wettelijke verlenging toepasselijk is ondanks de rechterlijke beslissingen welke bewuste opzegging zouden bekrachtigd hebben;

2° de gevolgen van bewuste opzegging wat de betrekkingen tusschen de in- en uitredende pachters aangaat;

3° de voorwaarden waarin de verpachter een einde aan de pacht van het verhuurde goed maken kan om dit laatste zelf in bedrijf nemen of om de inbedrijfneming er van aan zijn echtgenoot(e), zijn afstammelingen of bloedverwanten in de opgaande linie over te dragen;

Overwegende, dat het noodzakelijk is te vermijden dat, onder begunstiging van de wettelijke verlenging, een pachter zou weigeren een bedrijf te verlaten en aldus een ander landbouwer te verhinderen zich in te stellen, wanneer hij de gelegenheid zou hebben een ander passend bedrijf in bezit te nemen waarover hij, vanaf het teeltjaar 1946-1947, vrij kan beschikken;

Overwegende dat er, anderzijds, grond is tot intrekking van het voordeel der verlenging aan de wegens misdaad of wanbedrijf tegen de veiligheid van den Staat veroordeelde personen;

Gezien de dringende noodzakelijkheid;

Op de voordracht van den Minister van Landbouw en op advies van de in Raad vergaderde Ministers,

Wij hebben besloten en Wij besluiten :

Artikel 1. — Artikel 1 van de besluitwet van 28 Augustus 1946, houdende instelling van een voorloopig regime betreffende den vervalddag der landpachten, wordt als volgt aangevuld :

« Hetzelfde geldt voor elke door de huurders gedane opzegging, met het oog op de overname van een ander bedrijf, waarvan de ingebruikneming hun ontzegd wordt doordat de ingebruikhebber de bij alinea 1 ingestelde verlenging geniet.

» De verlenging heeft haar uitwerksel ondanks de in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissingen, welke bewuste opzegging zouden bekrachtigd hebben.

» Indien, overeenkomstig het plaatselijk gebruik en artikel 1777 van het Burgerlijk Wetboek, de intredende pachter, met het oog op het verstrijken van de pacht, bezaaiingen, bemestingen of andere bebouwingswerken had gedaan, dan zou hij, ten laste van den uitredenden pachter, die de verlenging geniet, recht hebben op

een schadeloosstelling gelijk aan hun waarde, eventueel rekening gehouden met de door laatstgenoemde ten voordeele van den intredende geleverde prestaties. Deze vergoeding wordt in gemeen overleg onder partijen of, in geval van betwisting, door den rechter vastgesteld, met inachtneming van de wettelijke bepalingen en het gebruik in zake regeling van uittredingsvergoedingen.

De vrederechter kan het voordeel der verlenging onttrekken aan den uitredende pachter die, vanaf het teeltjaar 1946-1947, over een ander bedrijf beschikt hetwelk een bedrijfsgebouw of een woonhuis omvat.

Art. 2. — Artikel 2, 2°, van genoemde besluitwet van 28 Augustus 1946 wordt aangevuld met een als volgt luidende bepaling : « Indien de verpachter in de opzegging niet zijn inzicht heeft te kennen gegeven zelf het goed in bedrijf te nemen of de inbedrijfneming er van aan zijn echtgenoot(e), zijn afstammelingen of zijn bloedverwanten in opgaande linie over te dragen, zal hij het bij bovenstaande bepaling voorziene recht mogen uitoefenen indien hij den pachter dit inzicht, uiterlijk vóór 25 October 1946, bij ter post aangeteekenden brief of bij deurwaardersexploot, beteekent.

Hij die, na de opzegging, het gehuurde goed verkregen heeft, kan van hetzelfde recht gebruik maken.

Art. 3. — Artikel 3 van dezelfde besluitwet wordt aangevuld met een nr 3, luidend als volgt :

« 3° Wanneer de uitredende pachter werd veroordeeld wegens misdaad of wanbedrijf tegen de veiligheid van den Staat. »

Art. 4. — De Minister van Landbouw is belast met de uitvoering van deze besluitwet, die in werking treedt op 31 Augustus 1946.

Gegeven te Brussel, den 2 October 1946.

MEDEDEELING

TAALEXAMENS VOOR DE CANDIDATEN TOT DE AMBTEN VAN PLEITBEZORGER EN VAN DEURWAARDER

Gewone zitting November 1946

De gewone zitting voor de taalexamens voo zien bij de koninklijke besluiten van 9 September en 4 November 1935, tot vaststelling van de voorwaarden betreffende de bekwaamheid op taalgebied welke vereischt wordt van de kandidaten tot de ambten van pleitbezorger en van deurwaarder, neemt een aanvang op Dinsdag 5 November e.k.

De inschrijvingstermijn loopt van 14 tot en met 23 October. De na dezen termijn ingediende aanvragen tot inschrijving worden niet meer in aanmerking genomen. De aanvragen moeten, bij aangeteekend schrijven, aan den Minister van Justitie worden gezonden. De examinandus moet in zijn aanvraag vermelden of hij het bewijs wil leveren van zijn kennis van het Nederlandsch, van het Fransch of van deze beide talen.

De examenkosten bedragen 50,— frank; dit bedrag dient, bij de inschrijving, gestort op postcheckrekening nr 90404 van het Ministerie van Justitie, Algemeen Secretariaat, taalexamens.

Er dient opgemerkt dat het slagen in die examens geen aanspraak schept op een benoeming; het is slechts een van de wettelijke voorwaarden om te kunnen benoemd worden.